

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Identifikation

Kommunetr. 475	Kommune Rudkøbing		
Kategori Arkitektoniske elementer der viser en historisk/social udvikling (3)			
Lokalitet Rudkøbing			
Emne Byningsmiljøer		Sted Østergade 24	
Registreringsdato forår 2002	Registrator JEJ/RM	Arkiv nr.	Løbenr. 50

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Sammenfatning

Kommunenumr. 475	Kommune Rudkøbing	
Emne Bygningsmiljøer		Sted Østergade 24

Østergade 24 var en af Rudkøbings allerstørste købmandsgårde i 1700- og 1800-årene. Den lå på en af byens bedste og største grunde på hovedgadens sydside, hvor den nød alle denne sides levestedskvaliteter. Bygningerne består af forhuset fra 1782 med en samtidig og lidt ældre sidebygning, begge i bindingsværk, samt et fritliggende sidehus i grundmur og vest. De afspejler gårdens forskellige udviklingsstadier og danner et enestående og velbevaret kulturmiljø af betydning for landet.

Østergade 24 er en formen repræsentant for de mange store ejendomme i gaden, der har deres udstrakte og frodige haver grænsende op til Vejlen i syd. Østergade 24 er en af Rudkøbings arkitektonisk set mest helstøbte gårdanlæg, som med sin placering mellem byens hovedstrøg og vådområdet Vejlen konfigurerer byens absolutte grænse til det åbne land.

Østergade 24, 1:2000

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Østergade 24's forhus markerer sig ved sin formfuldendte arkitektur tydeligt i gadebilledet.

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Naturgrundlag

Kommunenr. 475	Kommune Rudkøbing	
Emne Bygningsmiljøer		Sted Østergade 24

Østergade 24 findes centralt på Østergades sydside. Terrænet var oprindeligt en rygning mellem Piledammen i nord og Vejlen i syd, der har udgjort en skarp topografisk grænse for byen siden anlægstiden. Bebyggelsen på denne del af Østergades sydside nød de fulde fordele af gaden øst-vestorientering, der samlede og opgraderede levestedskvaliteterne på sydsiden, især i Rudkøbing, hvor sydsiden tillige var sydeksponeret.

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Kulturhistorie

Kommunenr. 475	Kommune Rudkøbing
Emne Bygningsmiljøer	Sted Østergade 24

Østergade 24 var tidligere en af Rudkøbings største købmandsgårde. Den består i dag af forhus med sidebygning i øst samt et fritstående sidehus i vest.

Gården blev kraftigt udbygget under den florissante periode i 1700-årenes sidste del. Forhuset er fra 1782, sidebygningen lidt ældre og det fritstående sidehus i vest stammer fra 1853 og 1873 og fik efter nedrivning af en søndre del i 1920 den nuværende skikkelse. Efter de gyldne år i 1700-årenes slutning satsede gårdens ejere på brændevinsproduktion og gennemløb i den sammenhæng en stærk udbygning. Sidehuset i vest er således opført som brænderibygning til afløsning af ældre bygninger. Ved 1. verdenskrig overgik stedet til bladhus (Langelands Folkeblad) og dele af den omfattende bygningsmasse blev afviklet.

Gården ligger centralt på Østergades sydside, hvor den store bygning træder frem i gaderummet i kraft af gadens sydsidebue.

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Østergade 24's indgangsparti er tydeligt markeret i facaden med trekantspids og dobbeltløbende trappe.

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Arkitektur og bebyggelse

Kommunenr. 475	Kommune Rudkøbing	
Emne Bygningsmiljøer		Sted Østergade 24

Forhuset er bindingsværksbygget i 16 fag til gaden. Det står på en høj, grundmuret kælder med port i vest, frontspids over tre fag omtrent midt på facaden og stejltvalmet mansardtag og tagdækket udskudsfag i øst.

Taget med to skorstene dækkes af blå hollandske tegn til gaden, mod gården af røde tegl. Midt i frontgavlen sidder en inskriptionsplade med byggeåret 1782, en skålvægt, initialerne CPB (Christian Poulsen Bay) og DHB (Dorothea Helene Bay) samt "Soli Deo Gloria (Gyds er æren alene). Indgangsdøren her er en tofløjet Louis seize dør med kranssproset overvindue og dobbeltløbet granittrappe og smedjernsgelænder foran.

Sidebygningen står i ti fag af bindingsværk. Sidehuset i vest er en stor grundmursbygning i to etager og let vinkelbøjet.

Østergade 24 er en formen repræsentant for de mange store ejendomme i gaden, der har deres udstrakte og frodige haver grænsende op til Vejlen i syd. Østergade 24 er en af Rudkøbings arkitektonisk set mest helstøbte gårdanlæg, som med sin placering mellem byens hovedstrøg og vådområdet Vejlen konfigurerer byens absolutte grænse til det åbne land.

Gårdrummet i Østergade 24 er flankeret af to sidehuse.

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

I forlængelse af gårdrummet strækker den frodige baghave sit sydskel frem til Vejlen.

Fra Østergade 24's baghave er der vid udsigt udover Vejlen. En enestående sammenhæng.